

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

OAHPPOPLÁNA

SÁMEGIELLA NJÁLMMÁLAŠ JA ČÁLALAŠ GIELLAN

10 oahppočuoggá

Sámi allaskuvlla dutkan- ja oahppostivra lea dohkkehan 17.4.2015 čoahkkimis 7/2015 áššis DOS 56/15. Dutkan- ja oahppostivra lea dohkkehan rievdadusaid 08.11.16, áššis 87/16, Public áššenr: 16/00588. Ođđa rievdadusat dohkkehuvvon loahpalaččat DOS-jodiheaddji mearrádnusnotáhtan 31.01.18, Public áššenr. 18/00040. Rievdaduvvon goahtejodiheaddji mearrádnusnotáhta bokte 20.12.2021 (Public áššenr. 21/00786-1) ja 27.09.22 (Public áššenr. 22/00610-1).

1. OAHPPOOVTTADAGA NAMMA

Sámegillii: Sámegeilla njálmmálaš ja čálalaš giellan
Dárogillii: Nordsamisk som muntlig og skriftlig språk
Engelsgillii: Spoken and written North Sámi

2. OPPALAŠ DIEĐUT OAHPU BIRRA

- OAHPPOOVTTADAGA KODA: SÁM 110
- VIIDODAT: 10 oahppočuoggá
- OAHPU LÁGIDEAPMI: Luohkkálatnjaoahpahus Sámi allaskuvllas. .

3. OAHPPOPROGRÁMMA GULLEVAŠVUOHTA

Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda bachelorprográmma.

4. SISABEASSANGÁIBÁDUSAT

Dábálaš sisabeassangáibádusat alitoahpahussii ja sámegielmáhttu. Sisabeassanvuodđu sáhtta leat juogo oppalaš lohangelbbolašvuota (čadahan joatkkaskuvlla/logahaga) dahje reálagelbbolašvuota. Oppalaš lohangelbbolašvuoda gáibádusat olgoriikka ohcciide bohtet ovdan NOKUTa GSU-listtus.

Sámegielmáhttu. Sámegeilla gáibádusa sáhtta deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sámegiella 1. dahje 2. giellan, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje lohkan sámegiella vierrogiellan ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje odđáigásaš giellan (moderna språk 200-300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegieloahppu doaimbi njuolggadusaid mielde. Sámegeilla gáibádusa sáhtta maid deavdit sámegiella lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuota man dási gelbbolašvuota ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvoštallamii ja meannuduvvo dán vuodul.

Dasa lassin studeanta galgá leat čadahan SAM 108 Davvisámi fonetihka, fonologijja ja čállinvugiid (10 oč) ja SAM 102 Davvisámegiella morfologijja ja cealkkaoahpa (10 oč) dahje vástideaddji oahpuid.

5. OAHPAHUSGIELLA

Davvisámegiella. Studeanta berre bastit lohkat engelsgielat teavsttaid.

6. SISDOALLU

Oahpus leat guokte váldooasi. Vuosttaš oasis studeanta oazžu čielga gova davvisámegiella suopmanvariašuvnnas sihke oarjjil nuorttas ja siseatnamis mearragáddái ja oahpásmuvvá sámegiellaid deatalaš erohusaide.

Nuppi oasis fas studeanta oahpásmuvvá gielladikšuma vuodđoáššiide ja ulbmiliidda. Váldogielaid váikkuhusa dáfus deattuhuvvojit skandinávlaš gielat.

7. OAHPPANJOKSOSAT

Čađahuvvon oahpu maŋjel lea studeanta olahán čuovvovaš oahppanjoksosiid:

Studeanta dovdá

- suopmandutkama váldodoahpagiid
- davvisámegiela saji eará sámegielaide searvvis
- váldoerohusaid sámegielaide gaskka
- gielladikšuma vuodđoulbmiliid
- davvisámegiela gielladikšuma dábálemos hástalusaid

Studeanta máhttá

- čilget váldoerohusaid davvisámegiela suopmaniid gaskka
- čilget ja árvoštallat davvisámegiela teavsttaide jietnadagaid ja sátnehámiid suopmandovdomearkkaid
- geavahit sámegiela áššeteavsttaide ovdanbuktimis
- ovdánahttit dihtomielaččat čállindáidduide gielladikšuma perspektiivvas
- geavahit veahkkeneavvuid nugo sátnegirjiid, sátnelisttuid, giellaoahpaid ja eará veahkkeneavvuid sámegielaide teavsttaide hábmemis

8. OAHPAHAN- JA OAHPPANVUOGIT

Oahppan dáhpáhuvvá logaldallamiid, joavkobargguid, hárjehusaid, semináraid ja bagadallamiid bokte.

9. GÁIBÁDUSAT BEASSAT EKSÁMENII

Davvisámegiela suopmanat -oassái gullet guokte, ja davvisámegiela čállin ja gielladikšun -oassái golbma geatnegahtton barggu. Bargguide gullá maid geatnegahtton bagadallan.

Buot geatnegahtton barggut galget dohkkehuvvon guokte vahkku ovdal eksámena.

10. EKSÁMEN

Eksámenis leat guokte oasi:

1. 6-beaivásaš ruovttueksámen mas studeanta transkribere sullii 2 minuvtta muhtun davvisámi suopmanis. Dat ii galgga leat studeantta iežas hállangiella. Studeanta oažžu báddejuvvon teavstta oahpaheaddjis. Transkripšuvdna galgá leat juogo fonehtalaš dahje fonologalaš hámis. Teaksta galgá maid čállojuvvot ja normaliserejuvvot dálá čállingiela vieruid mielde.

Barggu nubbin oassin galgá leat 2–3-siidosaš čilgehus teavstta suopmandovdomearkkain.

Eksámenbargu árvvoštallojuvvo bustávvaárvosániin A–F.

2. Njealjediibmosaš čálalaš skuvlaeksámen. Eksámen árvvoštallojuvvo bustávvaárvosániin A–F.

Studeanta galgá ceavzit goappašiid osiin ovdalgo oažžu SAM 110 loahpalaš árvosáni. Goappašat osiin lea 50 % deaddu loahpalaš árvosáni mearrideamis.

Árvosátni addojuvvo ECTS-vuogádaga mielde, mas A lea buoremus árvosátni ja F lea vuolimus árvosátni. Árvosátni F mearkkaša, ahte ii leat ceavzán.

11. LEA GO PRIVATISTTAIN VEJOLAŠ VÁLDIT DÁN FÁGA/FÁTTÁ?

Privatisttain ii leat vejolaš váldit dán oahpu, geahča muđui U/A lága § 3-8 (2).

12. KVALITEHTASIHKKARASTIN

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa makkár vejolašvuodát/geatnegasvuodát studeanttain leat árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágareportta vuodul.

13. LOHKANMEARRI

Lohkanmearri dohkkehuvvo sierra.